

EUROOPA
TOIDUOHUTUSAMETI

STRATEEGIAKAVA

2009-2013

 EUROOPA
TOIDUOHUTUSAMETI

STRATEEGIAKAVA

2009-2013

Vastu võetud Parmas Itaalias

18. detsembril 2008

Alla kirjutanud **Diána Bánáti** esinaine

Sisukord

■ EFSA tegevdirektori eessõna	2
1. ■ EFSA nägemus	4
2. ■ EFSA: kontseptsioon ja tegelikkus	6
2.1 EFSA asutamise põhjused	7
2.2 Teaduslike nõuannete väljatöötamine	8
2.3 Toiduohutusalane koostöö	9
2.4 Töö sidusrühmadega	10
2.5 Ühtne riskikommunikatsioon kogu Euroopas	11
3. ■ Arengud seotud valdkondades	12
3.1 Säätsev areng	14
3.2 Üleilmastumine	15
3.3 Teadus ja innovatsioon	16
3.4 Muutuv ühiskond: ühiskondlik-demograafilised ja tarbijaskonna muutused	17
3.5 Organisationsiooniline, institutsiooniline ja poliitikaraamistik	18
4. ■ Probleemidega toimetulek	22
> 1. Rakendada kogu toiduainete tarneahelaga seotud teaduslike nõuannete andmises terviklikku lähenemisviisi	24
> 2. Esitada õigel ajal kõrgetasemelisi hinnanguid toodete, ainete ja väidete kohta, mille suhtes kohaldatakse regulatiivset lubade andmise menetlust	26
> 3. Kooskõlastada EFSA tegevusvaldkondadesse kuuluvate andmete kogumist, levitamist ja analüüsi	28
> 4. Tõsta EFSA riskihindamise meetodite ja -viiside poolest Euroopas ja rahvusvaheliselt esirinda	30
> 5. Suurendada tõhusa riskikommunikatsiooni ning partnerite ja sidusrühmadega peetava dialoogi abil EFSA ja ELi toiduohutussüsteemi usaldusväarsust	32
> 6. Kindlustada EFSA reageerimisvõime, tõhusus ja tulemuslikkus	34
5. ■ Kokkuvõte	36
■ Lisad	38
I lisa – Lühendite loend	38
II lisa – EFSA tegevusvaldkonnas olulised kehtivad õigusaktid ja ettevalmistatavad õigusaktid, mis tõenäoliselt mõjutavad EFSA tegevust	39
III lisa – Eelarve ja personal 2002–2008	48
IV lisa – Eelarve ja personal 2009–2013	48

Catherine
Geslain-Lanéelle
tegevdirektor

↗ Eessõna

*Oleme valmis oma strateegiat
tõhusalt ellu rakendama*

Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) kuuenda tegevusaasta alguse puhul on mul hea meel esitleda EFSA juhatuse poolt 2008. aasta 18. detsembril vastu võetud strateegiakava aastateks 2009–2013. Nagu kava pealkiri osutab, on selle eesmärk esitada ameti keskmise pikkusega perioodi ja kaugema perspektiivi strateegilised tegevussuunad ning seada paika prioriteedid arenevat tegevuskeskkonda silmas pidades. Samuti püütakse välja selgitada muutusi käivitavad tegurid ja analüüsida nende mõju tulevasele töökorraldusele. Strateegiakava koostamisega kaasnesid põhjalikud konsultatsioonid EFSA partnerite ja sidusrühmade võrgustiku ning teiste asjaosalistega, kes said nii võimaluse ameti edasise tegevuse kavandamisel kaasa rääkida. Euroopa Liidu institutsioonidelt ja muudelt asutustelt, riikide toiduohutusametilt, rahvusvahelistelt organisatsioonidelt, sidusrühmadelt, EFSA töötajatelt ja juhatuse liikmetelt ning EFSA veebilehe kaudu korraldatud avaliku arutelu teel saadud tagasiside on olnud hindamatu mitmete erinevate perspektiivide ja kogemuste lisamisel. See on võimaldanud meil anda kavas selgem ülevaade, milliste probleemidega me asutus järgmise viie aasta jooksul silmitsi võib sattuda ning kuidas neid ületada.

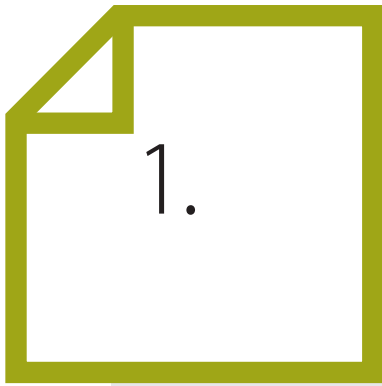
Lisaks ameti nägemuse tutvustamisele on strateegiakava iga-aastaste töökavade aluseks ning tagab planeerimise sidususe ja järjepidevuse. EFSA prioriteedid Euroopa ohtude hindajana toidu- ja söödaohutuse alal ja sellega seotud valdkondades arenevad strateegiakavas käsitletud ajavahemiku jooksul pidevalt edasi. Seepärast peaks strateegiakava olema elav, dünaamiline ja korrapäraselt läbivaadatav dokument.

Oleme valmis oma strateegiat tõhusalt ellu rakendama.

Parma, 18. jaanuar 2009

Catherine Geslain-Lanéelle,
tegevdirektor

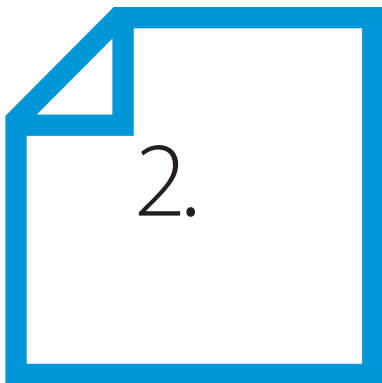

EFSA nägemus

EFSA sihiks on olla kogu maailmas tunnustatud kui Euroopa toidu- ja söödaohutuse, loomade tervise ja heaolu, toitumise, taimekaitse ja taimetervise riskide hindamise keskasutus. Ameti tegevuse lõppeesmärk on kaitsta rahva tervist ja suurendada tarbijate usaldust Euroopa toidu vastu. Amet soovib olla sõltumatu, reageerimisvõimeline ja usaldusväärne partner riskide juhtijatele ning aidata ennetava tööga kaasa Euroopa Liidus eesmärgiks seatud kõrgetasemelise tarbijakaitse saavutamisele.

1.

2009 > >
> > > 2013

EFSA:
kontseptsioon ja
tegelikkus

2.1 | EFSA asutamise põhjused

Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlament asutasid Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 2002. aastal pärast mitmeid järjestikuseid toiduohutuspaanikaid, mis tõid esile vajaduse Euroopa toidualase õigusloome süsteem põhjalikult üle vaadata. Toiduohutuse valges raamatus¹ tõdeti, et toiduainetega seotud riskide teadusliku hindamise eest vastutav ja asjaomast sõltumatut riskiteavet andev Euroopa asutus aitaks parandada toidualaste õigusnormide süsteemi ning suurendada Euroopa toidu, siseturu ja rahvusvahelise kaubanduse usaldusvärsust.

EFSA asutamismääruses² määratletakse riskianalüüsi põhimõtted, asetatakse need üldise toidualase õigusloome kaudu Euroopa konteksti ning antakse vastutus sõltumatu riskihindamise eest Euroopa tasandil Euroopa Toiduohutusametile. Vastavalt määrusele jagunevad ameti ülesanded üldiselt kaheks: anda seostatud moel sõltumatut, kvaliteetset ja õigeaegset teadusnõu toiduainete tarneahelas tootmisest tarbimiseni esinevate riskide kohta ning teavitada nendest riskidest kõiki huvitatud pooli ja laiemat avalikkust. Ameti asutamisel peeti väga oluliseks, et riskihindamise ja riskijuhtimisega seotud ülesanded oleksid funktsionaalselt lahutatud. Euroopa toiduohutuse tippkohtumisel³ jäi ühena kesketest sõnumitest kõlama, et EFSA asutamismäärus annab tõhusa raamistiku ameti ülesannete täitmiseks ja paindlikkuse arenevale poliitilisele keskkonnale reageerimiseks.

Toiduohutusamet alustas teadustegevust 2003. aastal. Viie aasta jooksul on EFSA organisatsioonina kasvanud mitte ainult ressursside, vaid ka süsteemi, võrgustike, töövahendite, juhtimisprotsesside ja teiste ameti ülesannete täitmiseks vajalike tegevuste mõttes. Amet juhindub oma töös sellistest olulistest väärtustest nagu avatus ja läbipaistvus, teaduse tipp-tase, sõltumatus ja reageerimisvõime. Ameti teaduslikud nõuanded annavad riskide juhtijatele tõendatud aluse tarbijakaitseks ja teiste selliste meetmete võtmiseks, millega tagada ühenduses eesmärgiks seatud tervisekaitse kõrge tase ning siseturu ja rahvusvahelise kaubanduse toimimine.

¹ Toiduohutuse valge raamat, Euroopa Komisjon, jaanuar 2000, vt http://ec.europa.eu/food/food/intro/white_paper_en.htm

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 178/2002, 28. jaanuar 2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toiduohutusega seotud menetlused.

³ Euroopa toiduohutuse tippkohtumine, mille korraldasid EFSA viienda tegevusaasta tähistamiseks ühiselt Euroopa Komisjon, EFSA ja eesistujariik Portugal, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/EventsMeetings/efsa_locale-1178620753812_1178621168192.htm

2.

2.2 | Teaduslike nõuannete väljatöötamine

EFSA teaduslike arvamusi ja muid nõuandeid töötab ameti töötajate abiga välja kümme teaduskomisjoni ja üks teaduskomitee. Komisjonid ja komitee koosnevad Euroopa ja muude riikide ekspertidest, kes on valitud avaliku konkursi korras, lähtudes nende tõendatud teadusuuringute kogemusest ja sõltumatusest. Amet käsitleb riske seostatult, kasutades valdkondadevahelist lähenemisviisi, mis tegeleb toiduainete tarneahelaga selle koguulatuses. Vajaduse korral annab EFSA teaduslikku teavet saadava kasulikkuse kohta ja võrdleb ohte, et riskijuhid saaksid kujundada oma otsused põhjaliku teabe alusel.

EFSA töö põhiosa (ligikaudu 90%) moodustavad vastused Euroopa Komisjoni taotlustele⁴; ülejäänud taotlused tulevad liikmesriikidest ja Euroopa Parlamendilt. Lisaks tegeleb EFSA ennetustööga, sest ametil on asutamismäärusega sätestatud õigus püstitada endale tööülesandeid (enese volitamine). Praeguseks (juuni 2008) on EFSA volitanud ennast 87 juhul ning see on eelkõige võimaldanud ametil välja töötada põhimõttelisi lähenemisviise ja suunisdokumente.

Nõudmine teaduslike arvamuste järele kasvab. Oma esimesel viiel tegevusaastal esitas EFSA kokku 680 arvamust; ainuüksi 2007. aastal esitati aga üle 200 arvamuse. Arvud iseenesest ei tähenda midagi, kui arvamused ei vasta kvaliteedi ja rakendatavuse osas riskide juhtijate ootustele. Seetõttu käivitas EFSA 2007-2008. aastal kvaliteedi tagamise programmi⁵, et tõsta oma teadustöö kvaliteeti ja kindlustada, et see ei langeks. Programmi kuulub ka asutusesisene hindamissüsteem, millega tagatakse, et arvamuste koostamisel on järjekindlalt arvestatud teaduslike arvamuste ja muude teadustöö põhinõuetega. EFSA tugevdab seda süsteemi veelgi 2009. aastal, võttes kasutusele välis hinnangu etapi, millesse on kaasatud sõltumatu välis hindamisrühm. EFSA kaalub teisigi algatusi, et saada tunnustust oma hindamismeetodite ja -tulemuste kvaliteedi eest. Ka reageerimisvõime on tähtis ning EFSA on kiireloomuliste toidu- ja söödaohutuse küsimuste tarvis võtnud kasutusele kiirendatud menetluse⁶, et riskide juhtijad saaksid võtta kiiresti meetmeid riskide vähendamiseks.

EFSA on oma teadus- ja muu töö sõltumatuse tagamiseks välja töötanud huvide deklareerimise poliitika ja menetlused⁷. EFSA töö tulemuste läbipaistvuse garanteerimiseks on kõik teadustööd ja nendega seotud dokumendid avaldatud asutuse veebilehel.

⁴ EFSA, küsimuste register, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_RegisterOfQuestions.htm

⁵ Meie tööpõhimõtted, EFSA veebileht, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/AboutEfsa/efsa_locale-1178620753812_HowWeWork.htm

⁶ Lähenemisviisid EFSA pakilistele küsimustele reageerimisvõime tugevdamiseks, EFSA veebileht, ajakohastatud juulis 2007, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1178623591901.htm

⁷ EFSA veebileht, huvide deklaratsioon, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/AboutEfsa/WhoWeAre/efsa_locale-1178620753812_DeclarationsInterest.htm

2.3 | Koostöö toiduohutuse alal

EFSA teeb koostööd liikmesriikide, Euroopa Liidu asutuste, rahvusvaheliste ja kolmandate riikide organisatsioonidega, et vahetada teavet, andmeid ja kogemusi, teha kindlaks võimalikud ohud ja arendada välja ühtne toiduainete tarneahela riske käsitlev teavitustöö. Selleks on loodud tõhusad võrgustikud, millesse kuulub üle 1000 eksperdi, 30 liikmesriikide ametit⁸ ja 200 teadusasutust, kes töötavad EFSA huvides asutamismääruse artikli 36 alusel. Esmaseks ülesandeks on ja jääb võimalike riskide kindlakstegemine. EFSA on selles valdkonnas suurendanud oma asjatundlikkust ning teeb tihedat koostööd liikmesriikide asutuste, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, kogudes süstemaatiliselt andmeid ja muud ajakohast teavet võimalike riskide kindlakstegemiseks ja analüüsimiseks.

Nõuandev kogu⁹ ühendab kõigi 27 liikmesriigi asutuste ja naaberriikide esindajaid ning loob platvormi liikmesriikide ja EFSA vaheliseks ning liikmesriikidevaheliseks koostööks. Nõuandva kogu abiga on EFSA välja töötanud koostöö ja koostöövõrgustiku loomise strateegia¹⁰, mis käsitleb ameti ja liikmesriikide koostöö raamistikku ja prioriteete. 2007-2008. aastal tugevdati koostööd veelgi, kui loodi liikmesriikides kontaktasutused EFSAga suhtlemisel, mis tegutsevad vahelülina EFSA ja liikmesriikide toiduohutusametite, uurimisasutuste ja sidusrühmade vahel. Kontaktasutused tegelevad eelkõige teabevahetusega teadusküsimustes.

Üleeuroopalisi teadusressursse rakendatakse mitmete 2006. aastal käivitatud teaduskoostööprojektide raames. Projektide keskmes on toidu- ja söödaohutuse teemad, mis pakuvad huvi nii liikmesriikide kui ELi tasandil (nt uute võimalike ohtude kindlakstegemine).

EFSA teeb töömeetodite ja teabe vahetamiseks koostööd Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse ja toiduga mitteseotud teaduskomiteede ning teiste ELi asutustega (Euroopa Raviamet (EMA), Euroopa Keskkonnaagentuur (EEA), Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) ning Euroopa Kemikaaliamet (ECHA)). EFSA on näiteks olnud ECDC partneriks zoonooside¹¹ ja linnugripiga seotud töös. Et luua kindel alus koostöö tugevdamiseks, on EFSA sõlminud ametlikud kokkulepped Teadusuuringute Ühiskeskuse ja ECDCga.

⁸ 27 liikmesriiki ja naaberriigid

⁹ Määruse 178/2002 artikkel 27

¹⁰ ELi liikmesriikide ja EFSA vahelise koostöö ja võrgustikutöö strateegia, detsember 2006, EFSA veebileht, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/DocumentSet/mb_strategy_28thmeet_en_6a,1.pdf

¹¹ EFSA/ECDC kokkuvõtlik aruanne zoonooside, zoonootilise toimemega mõjurite, mikroobivastaste ravimite suhtes resistentsuse ja toidust põhjustatud haiguste puhangute suundumuste ja allikate kohta Euroopa Liidus 2006. aastal

2.

Amet vastutab andmekogumismeetodite ühtlustamise ning enda, riskide juhtijate ja riiklike riskihindamisasutuste tarbeks kogu Euroopat hõlmavate andmete kogumise ja avaldamise eest. Töö on juba kandnud vilja zoonooside valdkonnas¹²; teised algatused, näiteks kemikaalide esinemist käsitlevate andmete kogumine ja kõigi liikmesriikide andmeid koondav toidutarbimise andmebaas, hõlbustavad kogu Euroopat hõlmavate riskihinnangute koostamist.

Kuna paljud praegused toiduga seotud ohud on ülemaailmse iseloomuga, on oluline, et EFSA võtaks riskihindamise vallas rahvusvaheliselt aktiivse rolli, oleks alati kursis tekkivate ohuolukordadega ja aitaks teha ülemaailmsete ohtudega toimetulekuks vajalikku teadustööd. 2007. aastal¹³ sõlmis EFSA konfidentsiaalsuselepe Ameerika Ühendriikide Toidu- ja Ravimiametiga ning käimas on läbirääkimised sarnaste kokkulepete väljatöötamiseks teiste organisatsioonidega. Rahvusvaheliselt on EFSA aktiivselt osalenud WHO/FAO¹⁴ ning teiste rahvusvaheliste organisatsioonide egiidi all riskihinnangute koostamises ja riskihindamismeetodite väljatöötamises ning loonud suhted piirkondlike asutuste, näiteks Euroopa ja Vahemeremaade Taimekaitseorganisatsiooniga (EPPO).

ELi laienemise raames teeb EFSA koostööd kandidaatriikide ja ühinemiseelses etapis riikidega ameti töö tutvustamiseks, oskusteabe jagamiseks, teabevahetussüsteemi loomiseks ning riikide ametiasutuste ja Euroopa Komisjoni kaasamiseks kriisiohjamisõppustele.

2.4 | Töö sidusrühmadega

Avatus ja läbipaistvus on Euroopa Toiduohutusameti olulisimad tegevuspõhimõtted¹⁵. EFSA asutamismäärus ja töömeetodid kajastavad 2001. aasta Euroopa avaliku halduse valges raamatus¹⁶ ja hilisemate komisjoni tegevuste käigus komisjoni programmiga „Kodanike Euroopa“¹⁷ välja töötatud põhimõtteid. EFSA on püüdnud sidusrühmi aktiivselt kaasata olulisi dokumente käsitlevate konsultatsioonide kaudu (näiteks loomade kloonimist käsitleva arvamuse eelnõu ning geneetiliselt muundatud organisme ja söödaliseid käsitlevate juhenddokumentide kavandid). Amet korraldab korrapäraselt kohtumisi sidusrühmadega ning kaasab oma töösse sidusrühmade konsultatsiooniplatvormi kaudu¹⁸ kodanikuühiskonda, vabauhendusi ning tarbijate ja toiduainete tarneahela esindajaid.

¹² Direktiiv 2003/99/EÜ

¹³ EFSA ning USA Toidu- ja Ravimiamet tugevdavad toiduohutuse alast koostööd, EFSA veebileht, juuli 2007, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1178621165446.htm

¹⁴ Geneetiliselt muundatud organismid – Codex Biotechi töörihm

¹⁵ Määruse 178/2002 artikkel 38

¹⁶ Euroopa Komisjoni vastu võetud Euroopa avaliku halduse valge raamat, 25. juuli 2001, KOM (2001) 428 lõplik

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1904/2006/EÜ, 12. detsember 2006, millega luuakse Euroopa kodanikuaktiivsuse edendamise programm „Kodanike Euroopa“ ajavahemikuks 2007–2013

¹⁸ EFSA sidusrühmade konsultatsiooniplatvorm, pädevus, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/General/iai_stakeholder_platform_tor_september2006_en,2.pdf

2008. aastal tellis EFSA oma sidusrühmadega seotud tegevuste välishindamise, et tagada sidusrühmadega tehtava töö tõhusus, vastastikune kasulikkus ja üldine ootustele vastavus. Järgmistel aastatel pööratakse sidusrühmade ja eelkõige tarbijate kaasamisele veel suuremat tähelepanu.

2.5 | Ühtne riskikommunikatsioon kogu Euroopas

EFSA on oma tegevuse algusest levitanud aktiivselt teavet oma töö kohta ning sõnastanud oma kommunikatsioonistrateegias¹⁹ üldise lähenemisviisi, mis tagab, et amet annab kokkuvõtlikku, lihtsat ja täpset teavet võimalike ohtude ning ka ameti rolli ja eesmärkide kohta Euroopa süsteemis. Keerukaid teadusteemasid käsitleva teabe esitamine Euroopa Liidu peaaegu 500 miljonile erineva kultuuri- ja keeletaustaga kodanikule on äärmiselt raske ülesanne ning EFSA üksi sellega toime ei tule. Seepärast teeb amet nõuandva kogu kommunikatsioonitöörühma kaudu tihedat koostööd eri riikide toiduohutusametitega, et tarbijateni jõuaksid sisulised, asjakohased, arusaadavad ja sidusad sõnumid, mille aluseks on tõenditel põhinev teave. Et ühtlustada avalikkuse võimalikest ohtudest teavitamist, kooskõlastab EFSA riske käsitlevat teavitustööd ka riskide juhtijatega, eelkõige Euroopa Komisjoniga. See on eriti oluline kriiside ajal²⁰.

Riskikommunikatsiooni nõuanderühma suuniste alusel püüab amet jälgida ja hinnata seda, kuidas tarbijad tajuvad toiduga kaasnevaid ohte, toidu kasulikkust ning riskikommunikatsiooni mõju tarbijate teadmiste, hoiakutele ja lõpptulemusena käitumisele.

¹⁹ EFSA riskikommunikatsiooni strateegia ja kavad, vt http://www.efsa.europa.eu/EFSA/General/mb_commstrategy_final_20061108.pdf

²⁰ Määruse EÜ/178/2002 artiklid 56 ja 57

Arengud seotud
valdkondades

EFSA tööga seotud poliitikavaldkonnad on alates ameti asutamisest pidevalt edasi arenenud. EFSA kõige lähem koostööpartner tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektooraat on kindlaks teinud, et selle poliitilises keskkonnas järgmistel aastatel muutusi käivitavateks teguriteks on tarbijate usaldus, muutuv ühiskond, haldus ja üleilmastumine²¹. Neil teguritel on suur mõju EFSA tegevusele pikas perspektiivis; loomulikult mõjutavad ametit samad tegurid mis riskide juhtijaid, kuid tagajärjed, eesmärgid ja pikaajalised lahendused EFSA kui organisatsiooni jaoks võivad olla teistsugused. EFSA on välja selgitanud, et järgmisel viiel aastal mõjutavad organisatsiooni peamiselt järgmised tegurid.

²¹ *Tulevikuväljakutsed 2009–2014*, tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektooraat, vt http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/events/future_challenges_en.htm

3.

- 22 Euroopa Ühenduse kuues keskkonnavalane tegevuskava 2002–2012, vt http://ec.europa.eu/environment/newprg/strategies_en.htm
- 23 Ühise põllumajanduspoliitika tervisekontroll, november 2007
- 24 Uuendatud Euroopa Liidu säästva arengu strateegia 2006 – Euroopa Liidu Nõukogu 15.-16. juuni 2006
- 25 Põllumajanduse peadirektoar, http://ec.europa.eu/agriculture/foodqual/index_en.htm#sustainability
- 26 Lissaboni leping, detsember 2007
- 27 Uus loomatervishoiustrateegia (2007–2013): Haiguste ennetamine on parem kui ravi, Tervise- ja tarbijaküsimuste peadirektoar, 2007
- 28 EFSA roll Euroopas loomade tervise parandamise edendamises (ettevalmistamisel) http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1211902168979.htm
- 29 Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma aruanded
- 30 Komisjoni teatis, *ELi biokütuste strateegia*, veebruar 2006
- 31 ÜRO prognoos
- 32 Toimetulek toiduainete kerkivate hindade probleemiga: ELi tegevussuunad. Euroopa Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele, 20.5.2008

3.1 | Säästev areng

Põllumajandus põhineb enamikus Euroopas intensiivsetel meetoditel ning suund on võetud kõrgele saagikusele, haigusevabadele toorainetele ja põllumajanduskemikaalide kasutamisele. Selle mõju mullale, bioloogilisele mitmekesisusele ja veevarudele, reostus, toidu- või söödakultuuride võimalik saastamine ning mõju toiduloomadele muudab EFSA hindamistöe üha keerukamaks. Keskkonnariskide hindamine on mõnes valdkonnas juba riskihinnangute osa ning eeldatavasti nõudmine keskkonnariskide hindamise järele kasvab²².

Ühise põllumajanduspoliitika reformid²³ ning keskkonnapoliitika edasine rakendamine toiduainete säästva tootmise suhtes^{24,25} on praegu ja edaspidi peamised muutusi käivitavad tegurid. Lisaks mõjutab EFSA tööd ja arengusuundi see, et ühenduses pööratakse üha suuremat tähelepanu loomade tervisele ja heaolule^{26,27,28}. Loomade tervis ja heaolu on üksteisest lahutamatud ning mõni zoonoosete teguritega seotud juhtum võib kujutada olulist ohtu rahvatervisele.

Toiduainete ja söödakultuuride tootmistavasid ja -viise hakkab eeldatavasti mõjutama kliimamuutus, samuti nähakse ette muutusi taime- ja loomahaiguste ja nakkusekandjate levikus²⁹. Selle tagajärjel muutuvad tõenäoliselt ka põllumajanduskemikaalide kasutamise viisid, suureneb ülemaailmsete epideemiate, näiteks linnugripi, oht ning võivad tekkida uued probleemid mitmes EFSA töövaldkonnas. Lammaste katarraalset palavikku Põhja-Euroopas võib pidada tulevaste probleemide varajaseks indikaatoriks.

Euroopa toiduainetega varustatust hakkab eeldatavasti üha enam mõjutama mujal toimuv, näiteks areneva majandusega riikide suurenev nõudlus ja muutused tarbimismudelites, energiahinnad, põud lõunapoolkeral ning alates 2004. aastast järjest suurenev maa kasutus biokütuste tootmiseks³⁰. Samal ajal kasvab maailmas nõudmine toidu järele ning prognoositakse, et aastaks 2030 on maailmas eeldatava nõudluse rahuldamiseks vaja toota ligikaudu 50 protsenti praegusest rohkem toitu³¹. Sellele arengusuunale osutab hiljutine järsk toiduainete hinnatõus³², kuid pikemas perspektiivis on raske hinnata selle konkreetset mõju EFSA tööle.

3.2 | Üleilmastumine

Toiduaineid ja nende koostisosi saadakse kogu maailmast³³. Tarbijad nõuavad üha enam selliste toiduainete aastaringset kättesaadavust, mida varem peeti hooajakaubaks, ning poolfabrikaadid ja valmistoidud on olulisel kohal paljude liikmesriikide kauplustes. Euroopa osalus ülemaailmses toiduainekaubanduses kasvab nii impordi kui ekspordi osas³⁴. Toiduohutusega seotud riskid ei arvesta riigipiiridega ning toidu ja sööda kiirhoiatussüsteemi³⁵ kaudu saadi 2007. aastal 7300 teadet ühendusse imporditud toidu ja sööda kohta; see osutab ohtude ülemaailmsele iseloomule ning sellele, et alahinnatakse vajadust olla valvel uute riskide ELi jõudmise ning juba esinenud riskide taasesinemise suhtes (nt veiste spongioosne entsefalopaatia, BSE). Probleemid, mis varem olid seotud üksikute piirkondade või riikidega, võivad muutuda üleeuroopaliseks või isegi ülemaailmseks, kui need tekivad seoses laialdaselt kaubeldava või kasutatava toidu- või koostisainega. Tarbijate kaitseks sobivate meetmete tarvitusele võtmiseks tuleb hinnata eri allikatest pärinevat teavet ja andmeid.

Suur osa ameti tööst on seotud nõuetega, mida EL kohaldab nii siseturul kui ka rahvusvaheliselt kaubeldavate toiduainete suhtes, et saavutada tervisekaitse kõrge tase. Selles suhtes võib EFSA töö sattuda üha enam kaubanduspartnerite ja arvatavasti ka Maailma Kaubandusorganisatsiooni tähelepanu alla. On oodata, et riskihinnanguid ja teisi rahvusvaheliste komiteede ja organite korraldatavaid hindamisi kasutatakse ka edaspidi rahvusvahelise võrdlusalusena. Euroopa olulisima riskide hindamisega tegeleva organisatsioonina peab EFSA kaaluma, millises organisatsioonilises raamistikus ta nendes aruteludes osaleb.

³³ ELi kahepoolsed kaubandussuhted, Kaubanduse peadirektooraat, juuni 2006 statistika, vt http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/june/tradoc_129093.pdf

³⁴ Eksport ja import hoogustusid 2006. aastal, mil mõlemad kasvasid 11 protsenti; see on ülekaalukalt suurim aastane kasv alates 2000. aastast. Ameerika Ühendriigid on 22 protsendiga kogu ELi ekspordist suurim Euroopa toiduainete- ja joogitööstuse klient. Eksport Venemaale kasvab kiiresti; märkimist väärrib 24protsendine kasv 2006. aastal. Esimest korda jõuab Hiina kümne suurima sihtriigi hulka ühe miljardi euro suuruse ekspordimahuga. • Import Brasiiliast ja Argentinast moodustab ühe viiendiku kogu ELi toiduainete ja jookide impordist. Statistika osutab märkimisväärsele impordi kasvule Vahemere maadest (+21 protsenti), Venemaalt (+25 protsenti), Hiinast (+25 protsenti), mõnest ASEANi riigist (Tai +22 protsenti, Vietnam +60 protsenti). • Import arenevatest riikidest näitab viimase kuue aasta jooksul selget kasvutrendi, samas kui ELi toiduainete ja jookide eksporditulemused on erinevad. – allikas: CIAA andmed ja suunad aastaks 2006

³⁵ Määruse 178/2002 artikli 50 lõige 3, vt http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

3.

3.3 | Teadus ja innovatsioon

Lissaboni strateegias nimetatakse teadust ja innovatsiooni Euroopa Liidu majandusliku konkurentsivõime peamiseks käivitajateks³⁶ ning toidu- ja söödasektor, millega tegeleb EFSA, on toiduainete ja jookide 870³⁷ miljardi euro suuruse aastakäibega peamised ELi majanduse edendajad. Areneva majandusega riigid Hiina, India, Venemaa ja Brasiilia suurendavad toiduainete ja jookide tootmist³⁸ ning Euroopa Liidu turuosa väheneb. Põllumajanduse ja toiduainetetööstuse sektorit innustatakse investeerima rohkem teadusse, arendustegevusse ja innovatsiooni. Euroopa tootjalt ja impordist pärinevate uuenduslike toiduainete ja söötade arv eeldatavasti üha kasvab.

Uuenduslikud toiduainete ja söötade tootmistehnoloogiad loovad EFSAle nii ameti teaduskui ka teavitustöös keerukaid lahendamist vajavaid ülesandeid. Ametil tuleb sammu pidada toiduainete ja söötade tootmise tehnoloogia arenguga, et võtta seda arvesse riskihinnangutes. Uuendustest tulenevate riskide hindamisel ja täielike riskihinnangute koostamisel võivad tekkida ebakindluse, puuduliku teabe ja tõendite vajadusega seotud küsimused. Innovatsiooni ja teaduse edusammud toovad lisaks kaasa teavitusprobleeme. Nende teemadega tegeldes peab EFSA ületama löhe teaduse ja innovatsiooni ning tavakodanike arusaamade vahel. Ametil tuleb määratleda oma roll uute tehnoloogiate hindamisel, tarbijate riskitaju mõistmisel ja sidusrühmadega sisulise dialoogi loomisel.

Edusammud analüüsi- ja avastamismeetodites tekitavad samuti riskide hindajatele probleeme, kuna kättesaadavaks muutub teave ainete esinemise kohta toiduainetes ja söötades sellises sisalduses, mida varem oleks olnud võimatu kindlaks teha (näiteks akrüülamiid toiduainetes). Ka uued arengud genoomikas ja proteoomikas³⁹, süsteemibioloogias ja bioinformaatikas mõjutavad märkimisväärselt EFSA tööd riskide hindajana ning EFSA peab nende ja teiste sarnaste teaduse edusammudega kursis olema, et püsida riskihindamistechnikate ja -meetodite poolest esirinnas.

³⁶ Lissaboni strateegia: konkurentsivõimeline toiduainetetööstus – innovatsioon, teadus- ja arendustegevus

³⁷ Euroopa Liidu toiduainete ja joogitööstuste konföderatsioon (CIAA): *Euroopa toiduaine- ja joogitööstuse andmed ja suundumused 2007 (Data and Trends of the European Food and Drink Industry 2007)*

³⁸ OECD struktuurianalüüsi indikaatorite (STAN) andmebaas

³⁹ Genoomika – geenide struktuuri ja funktsioonide uurimine; proteoomika – kogu genoomis kodeeritud proteiinide kogumi, nende funktsioonide ja interaktsiooni uurimine.

3.4 | Muutuv ühiskond: ühiskondlik-demograafilised ja tarbijaskonna muutused

Euroopa Liidu demograafilist olukorda iseloomustavad vananev elanikkond, vähenev sündivus, suurenev sisseränne ja linnastumine, uusi tarbimisharjumusi kaasa toovad elustiilimuutused ning eeldatava eluea pikenemine⁴⁰. Need muutused iseenesest esitavad EFSA tööle järgmistel aastatel uusi tervise, toitumise ja toiduga seotud väljakutseid, muutes näiteks varem kehtinud lähtekohti selles osas, mil määral riskid, ainete kogused ja ainete kokkupuude inimeste tervise seisundit mõjutavad. Tervisehoiule valmistab suurt muret rasvumise üha sagedasem esinemine⁴¹, eelkõige laste hulgas, millega kaasnevad rasvumisega seotud häired nagu suhkruhaigus, südamehaigused ja vähk. Ilmselt on toitumine, toit ja selle seos tervisega on EFSA töös ka järgnevatel aastatel valdavad teemad, kuna suuremat tähelepanu pööratakse ühenduse asjatundlikkusele terviseküsimustes⁴². Riskide juhtijate toetamiseks oodatakse EFSAlt ka edaspidi teadusnõu ning tarbijate teavitamist toitumise ning toidu ja tervise seoste, sh toitumis- ja tervisealaste väidete ning toidul põhinevate dieedijuhiste väljatöötamiseks kasutatavate lähenemisviiside osas. Selles valdkonnas saab ameti tähtsaks tööülesandeks dieettoiduainete, uuendtoitude ja toiduallergiatega hindamine.

Üha kasvavad tarbijate ootused seoses keskkonnaküsimuste ja loomade heaoluga⁴³. Tänapäeva tarbijad on varasemast paremini informeeritud ja neil on suuremad õigused. Seda on oluliselt soodustanud infovabaduse ja interneti kui infokanali ennenägematu esiletõusuga kaasnev teabe parem kättesaadavus ning suurenenud teadlikkus, et iga inimene vastutab oma tervise eest.

⁴⁰ Komisjoni talituste töödokument *Euroopa rahvastiku tulevik: fakte ja arve (Europe's demographic future: facts and figures)*, mai 2007

⁴¹ Rohkem kui kolmandik ELi kodanikke on ülekaalulised (25 < kehamassiindeks < 29,9) ja iga kümnes on rasvunud (kehamassiindeks > 30) – teaduse peadirektoraat, *Võitlus rasvumisega Euroopas (Combating obesity in Europe)*, 2007

⁴² Lissaboni leping, detsember 2007, vt http://europa.eu/lisbon_treaty/index_en.htm

⁴³ Eurobaromeetri eriväljaanne nr 238: Riskid, veebruar 2006 ja teised Eurobaromeetri uuringud, vt http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm

3.

3.5 | Organisatsiooniline, institutsiooniline ja poliitikaraamistik

Erinevalt käimasoleva rahastamisperioodi alguses⁴⁴ kavandatust (joonis 1), ei saavuta EFSA oma töös 2009.–2010. aastaks täisvõimsust. Ameti töökoormus on siiski algusest peale pidevalt kasvanud (joonis 2) ning prognoosida võib kasvu jätkumist. Seepärast on hädavajalik, et koos organisatsiooni kasvuga arendatakse vastavalt edasi ka selle juhtimissüsteemi, et tagada ressursside ja arenevate prioriteetide kooskõla. Eelkõige on ülimalt oluline, et ametil oleks töötajate kõrge kvalifikatsiooni säilitamiseks võimalik värvata parimaid teadus-eksperite ja muid töötajaid ning pakkuda neile motiveerivat töökeskkonda.

Joonis 1. EFSA töötajad ja eelarve 2002–2013*

■ Eelarve (miljonit eurot)

■ Töötajate koguarv

* 2002.–2008. aasta andmed kajastavad tegelikke arve, 2009.–2013. aasta andmed eelarvesummasid.

⁴⁴ Finantsperspektiiv: EFSA 2008. ja 2009. aasta juhtimiskava

Joonis 2. EFSA 2002.–2013. aasta töökoormus ja teadustoodang

* 2009–2013 aasta andmed on esialgsed hinnangud.

- Teaduslike taotluste prognoositud tippajad
- Saadud teaduslike taotluste arengusuundumus
- Teadustoodangu arengusuundumus

 3.

EFSA tööd võivad mõjutada ka teised tegurid. 2009. aastal moodustatakse uus Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament. Reguleerivate ametite kavandatud läbivaatamisel hinnatakse nii ametite juhtimist kui ka komisjoni töökorda suhetes ametitega. Komisjon võib mõne EFSA tegevuse puhul uuesti kaaluda tasude kehtestamise võimalust⁴⁵ ning 2011. aastal korraldatakse asutuses välishindamine⁴⁶.

Euroopa Liidu äsjased laienemisvoorud ja järgmiste kandidaatriikide võimalik ühinemine Euroopa Liiduga toovad kaasa omaette probleeme. Eelkõige tuleb laienemiste puhul tagada, et nendes riikides mõistetakse ja tuntakse EFSA tegevusvaldkonda ja tööd ning et nende riikide teadlased osalevad täielikult EFSA töös.

⁴⁵ Määruse 178/2002 artikkel 45

⁴⁶ Määruse 178/2002 artikkel 61

Kokkuvõte

3.

Kokkuvõttes tuleb arvestada muutuvat konteksti, milles tegutseb EFSA ja mis ümbritseb toiduohutuse temaatikat üldiselt, ning reageerida sobival, et tagada rahva tervise täielik kaitse ja tarbijate usalduse suurenemine.

Ameti ees seisavad järgmised olulisemad proovikivid:

- > Üleilmastumine suurendab Euroopa toiduaineturgu ähvardavate uue ohtude või ohtude taastekke tõenäosust.
- > EFSA puutub kokku uute tootmistehnoloogiate, arenevate riskihindamisviiside ja teadussaavutustega.
- > Säästva arengu ja kliimamuutuse tõttu suureneb vajadus riskihindamise tervikliku lähenemisviisi järele.
- > EFSA tegevust mõjutavad ühiskondlik-demograafilise struktuuri, toidu ja tarbijakäitumisega seotud muutused ühiskonnas.
- > EFSA töökoormusele ja prioriteetidele avaldavad mõju muutused poliitikas ja õigusraamistikus.

Probleemidega
toimetulek

Eelseisvate probleemidega toimetulemiseks on EFSA kindlaks määranud kuus olulisemat strateegilist valdkonda ja tulemusele suunatud eesmärki, millele pööratakse põhitähelepanu organisatsiooni arendamisel järgmise viie aasta jooksul. Kindlasti vaadatakse need valdkonnad ja eesmärgid aja jooksul üle, aga need on aastatel 2009–2013 ameti iga-aastaste töökavade ja üldise kavandamise aluseks. ELi toidualase õigusraamistiku sisulise arendajana peab amet alati olema võimeline täitma oma ülesandeid riskide juhtijate ja poliitikakujundajate muutuvaid prioriteete arvestades.

4.

1

Rakendada kogu toiduainete tarneahelaga seotud teaduslike nõuannete andmises terviklikku lähenemisviisi

Kogu Euroopa asjatundjate arvamusi ja kogemusi kasutades suudab EFSA koondada mitmesuguseid erialaseid teadmisi, mis käsitlevad toiduainete tarneahela kogu ulatust alates loomade tervishoiust ja heaolust, taimetervisest ja taimekaitseõigustest kuni toitumise ja toiduni.

Amet jätkab kogu oma töös valdkondadevahelise ja tervikliku lähenemisviisi väljaarendamist, et pakkuda riskide juhtijatele laiahaardelisi teaduslikke nõuandeid. Kogu toiduainete tarneahelat hõlmav lähenemisviis sisaldab vastavalt vajadusele riskide võrdlust ning riski ja kasulikkuse suhte hinnangut. EFSA jätkab oma riskihindamistööd toetavate ühisalgatuste leidmiseks koostööd liikmesriikidega. EFSA tagab ka edaspidi, et ameti teaduskomisjonid ja -komitee võtavad arvesse riikide toiduohutusametite ja rahvusvaheliste organisatsioonide korraldatud riskihinnanguid. EFSA keskendub oma riskihindamistöö kvaliteedi tagamisele ja sellele, et riskide juhtijad saaksid oma tööks vajaliku aja jooksul asjakohaseid nõuandeid.

Toetudes integreeritud lähenemisviisile ja tehes koostööd liikmesriikide, teiste Euroopa Liidu ametite, riiklike ja rahvusvaheliste organisatsioonide ja oluliste sihtrühmadega, suudab EFSA paremini prognoosida ja hinnata areneva poliitilise ja õiguskeskkonna⁴⁷ ning kliimamuutuse, jätkusuutlikkuse, muutuvate demograafiliste ja muude aspektide, ülemastumise ja võimalike riskidega kaasnevaid ülesandeid ja neile reageerida.

⁴⁷ Vt II lisa

Ühtne lähenemine

EESMÄRGID	TEGEVUS	TULEMUSNÄITAJAD
1. Arendada edasi valdkondadevahelist lähenemist teadusnõu andmisele	Ülesannete läbivaatamise komitee rakendamine tervikliku lähenemisviisi väljatöötamiseks Komisjonide või võrgustike vahelise koostöö arendamine	Arvamused toetuvad kogu EFSA käsutuses olevale asjakohasele oskusteabele. Mitmed ühistegevused
2. Tagada, et EFSA saab kasutada igasugust oma ülesannete täitmiseks nõutavat teavet ja eriteadmisi	Ekspertide konkursid hõlmavad kõiki vajalikke eriteadmisi Koostöö liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, et tagada juurdepääs eriteadmistele, andmetele ja teabele	Ekspertide andmebaasis on eriteadmiste valdkonnad selgelt välja toodud. Korrapärase ekspertidega rahulolu küsitluse tulemused on paranenud.
3. Tagada EFSA hinnangute kvaliteet	Kvaliteedikontrolliprogramm ja järelemeetmed	Kvaliteedikontrolliprogrammi tulemuste parandamine

4.

2

Esitada õigel ajal kõrgetasemelisi hinnanguid toodete, ainete ja väidete kohta, mille suhtes kohaldatakse regulatiivset lubade andmise menetlust

Lubade andmisega seotud taotlused on oluline osa EFSA tegevusest ning probleeme tekitavad nende teaduslik keerukus, hulk ja õiguslikult sätestatud tähtajad. Alates ameti tegevuse algusest on lubade andmiseks ette nähtud vahendite osakaal märkimisväärselt kasvanud. Ka edasist tööd kavandades tuleb arvestada, et EFSA tuleks toime üha asutamismääruses paika pandud teaduslikule alusele üha lisanduvate nõuetega, eelkõige toiduainete, söötade ja ainete lubamise või toitumis- ja tervisealaste väidete, sh terviseväidete, toitainete sisalduse, pestitsiidide hinnangute, jääkainete piirnormide, söödalisandite, toidulisandite, geneetiliselt muundatud organismide teaduslike põhjenduste puhul. Ka edaspidi moodustavad hindamise tähtsa osa keskkonna- ning terviseaspektid (nt pestitsiidide korral).

Et amet saaks täita seda ülimalt olulist osa oma ülesannetest, peetakse lubade andmiseks eraldatavaid vahendeid jätkuvalt oluliseks. Amet teeb Euroopa Liidu institutsioonide ja sidusrühmadega koostööd, et prognoosida paremini töökoormust, leppida kokku realistlikes tähtaegades ning selgitada taotluste kvaliteedikriteeriume. EFSA püüab tagada lubade andmisega seotud süsteemi ja töökorralduse tõhususe ja tulemuslikkuse, kasutades selleks võimalikult suures ulatuses liikmesriikide ja teiste Euroopa Liidu ametite abi ning kindlustades samas oma teadustöö kõrge taseme.

Õigeaegne kvaliteethinnang

EESMÄRGID	TEGEVUS	TULEMUSNÄITAJAD
1. Tagada lubade andmise menetluse tõhusus ja sujuvus	Taotluste läbivaatamise korra korrapärane läbivaatamine Arendada teaduskoostööd liikmesriikidega ning kasutada nende osalus maksimaalselt ära vastavalt artiklile 36 ja teistele koostöövahenditele	Taotlusi ja ainete hindamist käsitlevate teaduslike arvamuste õigeaegne esitamine Artikli 36 kohaste ja hankeprojektide arv
2. EFSA ja liikmesriikide vahendite optimaalne ärakasutamine	Teha koostööd ELi institutsioonide, tööstusettevõtete ja teiste sidusrühmadega, et prognoosida paremini töökoormust, teabe- ja andmevajadust ja protsesse Teha koostööd liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, et tagada juurdepääs eriteadmistele, andmetele ja teabele	Töökoormuse parem prognoositavus Parem juurdepääs andmetele ja teabele
3. Tagada EFSA hinnangute kvaliteet	Kvaliteedikontrolliprogramm ja järelemeetmed	Kvaliteedikontrolliprogrammi tulemuste parandamine

4.

3

Kooskõlastada EFSA tegevusvaldkondadesse kuuluvate andmete kogumist, levitamist ja analüüsi

Ametile on tehtud ülesandeks koondada, analüüsida ja levitada Euroopa andmeid ja teavet toidu ja sööda ohutuse alal ja sellega seotud valdkondades. EFSA koordineerib ja jagab riikide riskihindajate, teiste Euroopa Liidu ametite, Euroopa ja riikide riskide juhtijate, rahvusvaheliste ja kolmandate riikide organisatsioonide, sidusrühmade ja lõppkokkuvõttes Euroopa tarbija huvides teavet 27 liikmesriigiga.

Üleilmastumise, sisse- ja väljarände, kliimamuutuse ja innovatsiooni tagajärjel tekkinud riskidega tegelemiseks peab EFSA andmete kogumisel, koondamisel ja analüüsimisel suutma kindlaks teha varajases tekkefaasis või taastekkivad toiduga seotud võimalikud ohud ning aitama nii kaasa tervisekaitse kõrge taseme tagamisele nii siseturul kui rahvusvaheliselt kaubeldavatest esmatarbekaupadest tulenevate riskide puhul. EFSA teeb andmekogumise aluste ühtluse suurendamisel koostööd riiklike ja rahvusvaheliste ametite võrgustikuga, et lisada andmete võrreldavust ja rakendatavust, aidata välja selgitada võimalikke riske ning luua kõige vastupidavamad alused teadusnõu andmiseks.

Kogu Euroopa Liidu andmestiku kooskõlastamine

EESMÄRGID	TEGEVUS	TULEMUSNÄITAJAD
1. Arendada EFSA tegevusvaldkonnas tegutsevaid üleeuroopalisi andmebaase ja luua neile juurdepääs	Loendi koostamine üleeuroopalistest andmebaasidest ja käimasolevatest algatustest, mida vastavalt vajadusele edasi arendada või millega ühineda Andmekogumisprojektide prioriteetide kokkuleppimine	EFSA ja liikmesriikide esitatud ning EFSA koordineeritud Euroopa andmebaasidel põhinevate aruannete arv Andmekogumisprojektid viiakse lõpule kokkulepitud ajakava kohaselt.
2. Suurendada EFSA võimekust tekkivate riskide väljaselgitamisel	Tekkivaid riske käsitlevate andmete kogumine ja analüüs, sh riskide prognoosimise võimekus Tekkivaid riske käsitleva võrgustiku loomine koos riikide asutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja ELi ametitega	Iga-aastane aruanne tekkivate riskide kohta on esitatud riskide juhtijatele

4.

4

Tõsta EFSA riskihindamismeetodite ja -viiside poolest Euroopas ja rahvusvaheliselt esirinda

Riskihindamise valdkond areneb pidevalt. Uued toiduainetootmise tehnoloogiad (nt nanotehnoloogia ja kloonimine) ja edusammud meetodites (näiteks genoomika ja proteoomika valdkonnas) toovad kaasa uusi probleeme. Lisaks rakendatakse Euroopas erinevaid riskihindamisviise. Võttes kasutusele eri riikide ametiasutuste olemasolevad eriteadmised, püüdes kursis teaduse ja tehnoloogia arenguga ning arendades oma võimet näha ette uuendusi ja arengut poliitikas, suudab EFSA püsida teaduse esirinnas ja kujundada oma prioriteete pikemas perspektiivis. EFSA tegutseb kooskõlas liikmesriikide, teiste Euroopa ametite ja Euroopa Komisjoni teadusuuringute ühiskeskusega, et tulla toime uute ülesannetega, ühtlustada riskihindamismeetodeid ja muutuda riskihindamise kontaktasutuseks kogu Euroopas.

Tehes koostööd kõigi osalistega Euroopas ja mujal, toetab amet uusi ja ühtlustatud riskihindamismeetodeid ja teadusteabe jagamist liikmesriikidega. EFSA peab hindama oma tööd selles vallas seoses kasvava töökoormusega keskkonnariskide ja nende pikaajalise mõju hindamisel. Rahvusvaheliselt peab EFSA mõjutama parimat tava ning võimaluse ja vajaduse korral osalema hindamise ülemaailmse ühtlustamise ja tunnustamise edasiarendamisel. Oma võimekuse suurendamiseks ning riskihindamisviiside alaste teadmiste parandamiseks korraldab amet koolitusi ja kasutab ära olemasolevaid teadusüritusi. EFSA jälgib 2007-2008. aastal kavandatud süsteemile toetudes rangelt oma töötulemuste kvaliteeti ning kaalub teisi sedalaadi algatusi oma tööprotsessi ja meetodite pidevaks parandamiseks.

Rahvusvaheline võrdluspunt

EESMÄRGID	TEGEVUS	TULEMUSNÄITAJAD
1. Ühtlustada ja edendada Euroopas kasutatavaid riskihindamismeetodeid	Ühtlustamiseks töötada välja ning leppida liikmesriikide ja teiste Euroopa asutustega kokku üldised lähenemisviisid	EFSA on töö üldise kavandamise käigus kaasatud olulisematesse Euroopa ühtlustamisprojektidesse
2. Tagada EFSA osalemine rahvusvahelisel üritustel, et hoida end kursis riskihindamise uuendustega ja aidata aktiivselt kaasa riskihindamismeetodite arendamisele	Tõhustada jätkuvalt ennetavaid tegevusi ning dialoogi teadusüldsuse, sidusrühmade ja rahvusvaheliste organisatsioonidega Korraldada teadusüritusi ja koolitusseminare, koondamaks üldist võimekust ning parandamaks EFSA asendit riskihindajate hulgas	EFSA on suuteline tegelema riskihindamise teemadega ja koostama juhiseid õigeaegselt. Koostatud on teaduskoolituste ja -seminaride programm

4.

5

Suurendada tõhusa riskikommunikatsiooni ning partnerite ja sidusrühmadega peetava dialoogi abil EFSA ja ELi toiduohutussüsteemi usaldusväarsust

EFSA usaldusväarsuse suurendamine on ameti tegevuse seisukohalt keskse tähtsusega ning EFSA soovib jätkata läbipaistvat ja avatud arutelu kõigi oma sidusrühmadega. Amet jätkab teadlikkuse suurendamist oma rollist ELi toiduohutussüsteemis ja tarbijakaitses. EFSA edendab kooskõlas ja -tões liikmesriikide riskikommunikatsiooni ja Euroopa sidusrühmadega sisulise, asjakohase ja sidusa teabe edastamist oma tegevuse kohta ning täidab oma ülesandeid toiduainete tarneahela riskidest teavitamisel nii rahu- kui ka kriisiaegadel. EFSA jälgib ja püüab jätkuvalt mõista avalikkuse riskitaju ning seda, millist toidu ja sööda ohutust ja tervislikku toiduvalikut käsitlevat teavet tarbijad vajavad. Amet töötab ka edaspidi läbipaistvalt ja avatult ning püüab ületada lõhet teaduse ja avalikkuse arusaamade vahel, et suurendada riskijuhtimise teaduslike aluste mõistmist.

Teabevahetus ja dialoog

EESMÄRGID	TEGEVUS	TULEMUSNÄITAJAD
1. Suurendada usaldust EFSA ja ELi toiduohutus-süsteemi vastu üldiselt	Suurendada EFSA arusaamist olulisimate sihtrühmade vajadustest ja riskitajust Suurendada nõuandva kogu, kontaktasutuse võrgustike ja ühise teavitustegevuse abil EFSA mõju liikmesriikides	Eurobaromeetri küsitlused riskitaju kohta ja tulemuste analüüs Teadlikkust EFSA tööst ja EFSA usaldusväärst hinnatakse sihtrühmade uuringuga.
2. Riskikommunikatsiooni suurem sidusus ja asjakohasus Euroopas	Arendada koos Euroopa Komisjoni ja liikmesriikidega edasi kommunikatsioonivõrgustikke, sh varajase hoiatamise süsteemi ning teavitustegevuste kooskõlatamist Toetada riikide kontaktasutuste abiga kitsamalt riikide sihtrühmadele suunatud sõnumite väljatöötamist	Riskikommunikatsiooni sidusust mõõdetakse meediamonitooringu ja -analüüsi abil. Sõnumite asjakohasust hinnatakse kasutajate/sihtauditooriumi uuringu abil
3. Intensiivsem dialoog sidusrühmadega	Arendada edasi EFSA sidusrühmadega seotud tegevust Jätkata EFSA prioriteete, tööprogramme ja ajakavasid käsitlevat dialoogi sidusrühmadega	Sidusrühmadega peetud konsultatsioonide arv Sidusrühmadega seotud tegevuste korrapärane läbivaatamine

4.

6

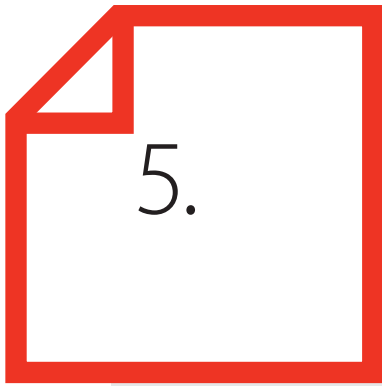
Kindlustada EFSA reageerimisvõime, tõhusus ja tulemuslikkus

EFSA vahendid on eraldatud vastavalt 2007–2013 finantsraamistikule, millega nähakse ette, et EFSA saavutab oma tegevuses täisvõimsuse 2009.–2010. aastaks. Tulevaste probleemidega toimetulekuks ning reageerimisvõime parandamiseks tagab amet, et selle juhtimis-süsteem ja infrastruktuur toimivad tõhusalt, vahendeid eraldatakse optimaalselt ja organisatsioon tuleb piirangutega toime. Amet tagab juhtimise stabiilsuse ja kulutõhususe huvides, et tööprotsessid on efektiivsed ja sujuvad ning püüab tõhustada planeerimise, prioriteetide seadmise, järelvalve- ja aruandlussüsteeme. Et täita oma ülesandeid, peab EFSA leidma ja rakendama kõrgetasemelisi töötajaid ja eksperte. Organisatsioon püüab sobiva personali- ja karjääripoliitika abil luua stimuleeriva ja toetava töökeskkonna. Tehakse tihedat koostööd Itaalia kohalike ja riiklike ametiasutustega, seega pööratakse piisavalt tähelepanu töötajate seisukohast esmatähtsatele teemadele, nagu Euroopa kool ja püsiva asukoha projekt, ning nii töötajatele kui ka ekspertidele olulistele küsimustele, nagu näiteks transpordiühendus Parmaga.

Kiire reageerimisvõimega, tõhus, pädev

EESMÄRGID	TEGEVUS	TULEMUSNÄITAJAD
1. Tagada, et EFSA juhtimissüsteemid ja infrastruktuur on sobivad ja neid saab kohandada vastavalt arenevatele prioriteetidele ja tegevuskeskkonnale	Jälgida ja hinnata süsteeme pidevalt, teha kindlaks edasiminekid ja rakendada muutused	EFSA väljundite kasutegur ja ajakohasus
2. Pakkuda nii töötajatele kui ekspertidele stimuleerivat ja motiveerivat töökeskkonda	Analüüsida EFSA töökeskkonna iga-aastase hindamise tulemusi ja rakendada vajalikud meetmed Korraldada igal aastal ekspertide tingimuste uuring, millega hinnatakse EFSA tulemuslikkust ekspertide töö toetamisel. Analüüsida uuringu tulemusi ja rakendada vajalikud meetmed	Tööjõu voolavuse määr Töötajate rahulolunäitajad Ekspertide korduva komisjonide liikmeks kandideerimise määr Ekspertide rahulolunäitajad
3. Tagada EFSA reageerimisvõime	Vaadata korrapäraselt läbi kriisideks valmisoleku menetlused Vaadata läbi teadusnõu andmise kiirendatud menetlus	Ajakohastatud kriisi/hädaolukorra juhised ning edukalt läbiviidud kriisiõppused Kiire reageerimine kohest reageerimist nõudvates toiduohutusküsimustes

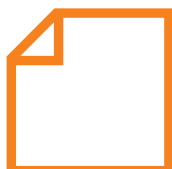

Kokkuvõte

Strateegiakava on koostatud pärast konsulteerimist sidusrühmade, Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi, EFSA nõuandva kogu, liikmesriikide, Euroopa ametite, Teadusuuringute Ühiskeskuse ja teaduskomiteega; samuti oli kava avaliku arutelu teemaks EFSA veebilehel. Kavas esitatakse organisatsiooni arengut käsitlev visioon ja sihid, mida soovitakse saavutada 2013. aastaks: et EFSA oleks organisatsioon, mida kõikjal maailmas tunnustatakse ja usaldatakse kui riskihindamise Euroopa keskasutust, mis teeb oma tegevusvaldkondades kindlat ja tõhusat võrgustikutööd liikmesriikidega, annab riskide juhtijatele vajaliku teaduslikult tõendatud aluse kõige tõhusamal, õigeaegsemal ja sobivamal viisil ning toob oma tegevusega tegelikku kasu Euroopa tarbijatele.

EFSA jätkab selles strateegiakavas valitud lähenemisviisi edasiarendamist, et püsida pikemas perspektiivis kursis probleemidega, oluliste edusammudega teaduses, esilekerkivate küsimuste ja areneva tegevuskeskonnaga ning saada terviklik ülevaade, mida on vaja ameti prioriteetide ja töö pidevaks kohandamiseks.

EFSA iga-aastased tööprogrammid on strateegiakavaga selgelt seotud. Sellega kindlustatakse, et lühiajalised ja keskmise tähtajaga tegevused on omavahel otseses seoses ja nende edenemist saab hinnata pikemaajalise töö kavandamise seisukohalt. Strateegiakava rakendamist on vaja jälgida ja hinnata ning kui see on muutuvate tingimuste tõttu vajalik, siis ka kohandada.

I lisa

Lühendite loend

AFC	(endine) Toidu lisaainete, lõhna- ja maitseainete, abiaainete ja toiduga kokkupuutuvate materjalide komisjon
ANS	Toidu lisaainete ja toidule lisatavate toitainetega teaduskomisjon
CEF	Toiduga kokkupuutuvate ainete, ensüümide, lõhna- ja maitseainete ning abiaainete komisjon
ECDC	Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus
ECHA	Euroopa Kemikaaliamet
EEA	Euroopa Keskkonnaamet
EMEA	Euroopa Ravimiamet
EPPO	Euroopa ja Vahemeremaade Taimekaitseorganisatsioon
FAO	ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon
FEEDAP	Loomasöödas kasutatavate lisaainete ja toodete või ainete komisjon
FSANZ	Austraalia ja Uus-Meremaa toiduainete standardid
IPCC	Valitsustevaheline kliimamuutuse rühm
IPPC	Rahvusvaheline taimekaitsekonventsioon
JECFA	FAO/WHO ühine ekspertkomitee saasteainete ja toidulisandite alal
JEMRA	FAO/WHO ühiskoosolekud mikrobioloogiliste riskide hindamise alal
JMPR	FAO/WHO ühiskoosolekud pestitsiidijääkide alal
JRC	Teadusuuringute Ühis keskus
NDA	Dieettoiduainete, toitumis- ja allergiakomisjon
NGOs	valitsusvälised organisatsioonid
NZFSA	Uus-Meremaa Toiduohutusamet
OECD	Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
OIE	Maailma Loomatervishoiu Organisatsioon
USDA	Ameerika Ühendriikide Põllumajandusministeerium
USEPA	Ameerika Ühendriikide Keskkonnakaitseamet
USFDA	Ameerika Ühendriikide Toidu- ja Ravimiamet
WHO	Maailma Tervishoiuorganisatsioon
WTO	Maailma Kaubandusorganisatsioon

II lisa

EFSA tegevusvaldkonnas olulised kehtivad õigusaktid ja ettevalmistatavad õigusaktid, mis tõenäoliselt mõjutavad EFSA tegevust⁴⁹

I - Kehtivad õigusaktid

EFSA asutamismäärus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 178/2002, 28. jaanuar 2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toiduohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

Määruse (EÜ) nr 178/2002 rakendusmeetmed

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1304/2003, 11. juuli 2003, Euroopa Toiduohutusameti poolt teaduslike arvamuste taotluste suhtes rakendatava korra kohta (ELT L 185, 24.07.2003, lk 6).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 2230/2004, 23. detsember 2004, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses Euroopa Toiduohutusameti tegevusvaldkonnas tegutsevate organisatsioonide koostöövõrguga (ELT L 379, 24.12.2004, lk 64).

Muud horisontaalsed õigusaktid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1367/2006, 6. september 2006, keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamise üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006, 18. detsember 2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006 - ELT L 136, 29.5.2007 parandus, lk 3).

Nõukogu otsus 1999/468/EÜ, 28. juuni 1999, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused (EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23).

⁴⁹ Nimekiri ei ole täielik

II lisa

Geneetiliselt muundatud organismid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1829/2003, 22. september 2003, geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1830/2003, 22. september 2003, milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistamist, geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust ning millega muudetakse direktiivi 2001/18/EÜ (ELT L 268, 18.10.2003, lk 24).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/18/EÜ, 12. märts 2001, geneetiliselt muundatud organismide tahtliku keskkonda viimise kohta ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L106, 17.04.2001, lk 1–39).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 641/2004, 6. aprill 2004, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1829/2003 üksikasjalikke rakenduseeskirju, mida kohaldatakse uut geneetiliselt muundatud toitu ja sööta käsitlevate loataotluste, olemasolevatest toodetest teatamise ja ohuhindamise soodsate tulemustega läbinud geneetiliselt muundatud materjali juhusliku või tehniliselt vältimatu sisalduse suhtes (ELT L102, 7.4.2004, lk 36–42).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1852/2001, 20. september 2001, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 258/97 kohaselt esitatava teabe avalikustamise ja kaitsmise üksikasjalikud eeskirjad (EÜT L 253, 21.9.2001, lk 17–18).

II lisa

Pestitsiidid

Nõukogu direktiiv 91/414/EMÜ, 15. juuli 1991, taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (EÜT L 230, 19.08.1991, lk 1–32).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 451/2000, 28. veebruar 2000, millega nähakse ette nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ artikli 8 lõikes 2 osutatud tööprogrammi teise ja kolmanda etapi üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 55, 29.02.2000, lk 25).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1490/2002, 14. august 2002, millega nähakse ette nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ artikli 8 lõikes 2 osutatud tööprogrammi kolmanda etapi täiendavad üksikasjalikud rakenduseeskirjad ning muudetakse määrust (EÜ) nr 451/2000 (EÜT L 224, 21.08.2002, lk 23).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 2229/2004, 3. detsember 2004, milles sätestatakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ artikli 8 lõikes 2 osutatud tööprogrammi neljanda etapi täiendavad üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 379, 24.12.2004, lk 13).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 396/2005, 23. veebruar 2005, taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 647/2007, 12. juuni 2007, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2229/2004, milles sätestatakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ artikli 8 lõikes 2 osutatud tööprogrammi neljanda etapi täiendavad üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 151, 13.6.2007, lk 26).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1095/2007, 20. september 2007, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1490/2002, millega nähakse ette nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ artikli 8 lõikes 2 osutatud tööprogrammi kolmanda etapi täiendavad üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ning määrust (EÜ) nr 2229/2004, milles sätestatakse nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ artikli 8 lõikes 2 osutatud tööprogrammi neljanda etapi täiendavad üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 246, 21.9.2007, lk 19).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 33/2008, 17. jaanuar 2008, millega nähakse ette nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses kõnealuse direktiivi artikli 8 lõikes 2 osutatud tööprogrammi kuuluvate, kuid direktiivi I lisse kandmata toimeainete hindamise tava- ja kiirendatud menetlusega (ELT L 15, 18.1.2008, lk 5–12).

II lisa

Taimetervis

Nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ, 8. mai 2000, taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.07.2000, lk 1).

Loomasöödad

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1831/2003, 22. september 2003, loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta (ELT L 268, 18.10.2003, lk 29).

Komisjoni määrus (EÜ) nr 429/2008, 25. aprill 2008, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1831/2003 rakendamise üksikasjalike eeskirjade kohta seoses taotluste koostamise ja esitamise ning söödalisandite hindamise ja lubamisega (ELT L 133, 22.5.2008, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EÜ) nr 2002/32, 7. mai 2002, loomatoidus leiduvate soovimatute ainete kohta (EÜT L 140, 30.05.2002, lk 10).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1774/2002, 3. oktoober 2002, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ette nähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad (EÜT L 273, 10.10.2002, lk 0001).

Nõukogu direktiiv 93/74/EEC, 13. september 1993, eritoitmiseks ette nähtud söötade kohta (EÜT L 237, 22.9.1993).

II lisa

Loomade tervishoid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 183/2005, 12. jaanuar 2005, millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded (ELT L 35, 8.2.2005, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/65/EÜ, 22. juuli 2003, millega muudetakse nõukogu direktiivi 86/609/EMÜ katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitsega seotud liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta (ELT L 230, 16.09.2003, lk 32).

Nõukogu direktiiv 2003/85/EÜ, 29. september 2003, ühenduse meetmete kohta suu- ja sõrataudi tõrjeks, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 85/511/EMÜ ja otsused 89/531/EMÜ ja 91/665/EMÜ ning muudetakse direktiivi 92/46/EMÜ (ELT L 306, 22.11.2003, lk 1).

Nõukogu direktiiv 91/629/EMÜ, 19. november 1991, milles sätestatakse vasikate kaitse miinimumnõuded (EÜT L 340, 11.12.1991, lk 28). Artiklis 6 sätestatakse, et hiljemalt 1. jaanuaril 2006 esitab komisjon nõukogule teadusliku arvamuse alusel koostatud aruande intensiivse põllumajandustootmise süsteemi(de) kohta, mis vastab (vastavad) heaolu nõuetele.

Lõhna- ja maitseained

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2065/2003, 10. november 2003, toidus või toidu pinnal kasutatavate või kasutamiseks mõeldud suitsutuspreparaatide kohta (ELT L 309, 26.11.2003).

Nõukogu direktiiv 88/388/EMÜ, 22. juuni 1988, toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning nende tootmiseks vajalikke lähtematerjale käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 184, 15.7.1988, lk 61).

II lisa

Toidu lisaained

Nõukogu direktiiv, 21. detsember 1988, toiduainetes lubatud lisaaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 40, 11.2.1989, lk 27).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/36/EÜ, 30. juuni 1994, toiduainetes kasutatavate värvainete kohta (EÜT L 237, 10.09.1994, lk 0013).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/35/EÜ, 30. juuni 1994, toiduainetes kasutatavate magusainete kohta (EÜT L 237, 10.9.1994, lk 3).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 95/2/EÜ, 20. veebruar 1995, toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta (EÜT L 61, 18.3.1995, lk 1).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/52/EÜ, 5. juuli 2006, millega muudetakse direktiivi 95/2/EÜ toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta ning direktiivi 94/35/EÜ toiduainetes kasutatavate magusainete kohta (ELT L 204, 26.7.2006, lk 10–22).

Toidulisandid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/46/EÜ, 10. juuni 2002, toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 183, 12.7.2003, lk 51).

Toiduga kokkupuutuvad materjalid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1935/2004, 27. oktoober 2004, toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/590/EMÜ ja 89/109/EMU (ELT L 338, 13.11.2004, lk 4).

Saasteained

Komisjoni määrus (EÜ) nr 1881/2006, 19. detsember 2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5).

Nõukogu määrus (EMÜ) nr 315/93, 8. veebruar 1993, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes (EÜT L 37, 13.2.1993, lk 1).

II lisa

Toidu märgistamine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, 20. märts 2000, toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29).

Komisjoni direktiiv 96/8/EÜ, 26. veebruar 1996, kehakaalu alandamiseks ettenähtud vähendatud energia-saldusega dieetides kasutatavate toiduainete kohta (EÜT L 55, 6.3.1996, lk 22).

Nõukogu direktiiv 96/8/EÜ, 24. september 1990, toidu toitumislase teabega märgistuse kohta (EÜT L 276, 6.10.1990, lk 40).

Nõukogu direktiiv 89/398/EMÜ, 3. mai 1989, eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 186, 30.6.1989, lk 27).

Toitumine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1924/2006, 20. detsember 2006, toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta (parandus avaldatud ELT L 404, 18.1.2007, lk 12).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1925/2006, 20. detsember 2006, vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta (ELT L 404, 30.12.2006, lk 26).

Nõukogu direktiiv 89/398/EMÜ, 3. mai 1989, eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 186, 30.6.1989, lk 27).

Bioloogilised ohud

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1774/2002, 3. oktoober 2002, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad (EÜT L 273, 10.10.2002).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 999/2001, 22. mai 2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad (EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1).

II lisa

Zoonoosid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/99/EÜ, 17. november 2003, zoonooside ja zoonootilise toimega mõjurite seire kohta, millega muudetakse nõukogu otsust 90/424/EMÜ ja tühistatakse nõukogu direktiiv 92/117/EMÜ (ELT L 235, 12.12.2003, lk 31).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2160/2003, 17. november 2003, salmonella ja teiste konkreetsete toidupõhiste zoonootilise toimega mõjurite kontrolli kohta (ELT L 325, 12.12.2003, lk 1).

Uuendtoidud

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 258/97, 27. jaanuar 1997, uuendtoidu ja toidu uuendkoostisosade kohta (EÜT L 43, 14.02.1997, lk 1).

Imiku piimasegud

Komisjoni direktiiv 91/321/EMÜ, 14. mai 1991, imiku piimasegude ja jätkupiimasegude kohta (EÜT L175, 4.07.1991, lk 35).

II - Ettevalmistatavad õigusaktid

Ekstrahendid

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv toiduainete ja toidu koostisosade tootmisel kasutatavaid ekstrahente käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (KOM (2008) 0154).

Taimekaitsevahendid

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus taimekaitsevahendite turuleviimise kohta (KOM (2006) 388 lõplik).

Uuendtoidud

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb uuendtoitu ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr XXX/XXXX (tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 258/97; KOM (2007) 0872).

II lisa

Toidu lisaained, ensüümid ning lõhna- ja maitseained

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi ning millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1576/89, nõukogu määrust (EMÜ) nr 1601/91, määrust (EÜ) nr 2232/96 ja direktiivi 2000/13/EÜ (KOM (2006) 0427 lõplik).

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus toidu lisaainete kohta (tunnistatakse kehtetuks direktiivid 62/2645/EMÜ, 65/66/EMÜ, 78/663/EMÜ, 78/664/EMÜ, 81/712/EMÜ, 89/107/EMÜ, 94/35/EÜ, 94/36/EÜ ja 95/2/EÜ, otsused 292/97/EÜ ja 2002/247/EÜ) (KOM (2006) 0428 lõplik).

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb toiduensüüme ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ ja nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ (KOM (2006) 0425 lõplik).

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus (KOM (2006) 0423 lõplik).

Loomade tervishoid

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 96/22/EÜ, mis käsitleb teatavate hormonaalse või türeostaatilise toimega ainete ja beetaagonistide kasutamise keelamist loomakasvatuses (KOM (2007) 0292).

Farmakoloogiliste toimeainete jäägid loomses toidus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles sätestatakse ühenduse menetlused farmakoloogiliste toimeainete jääkide piirnormide kehtestamiseks loomses toidus ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 2377/90 (KOM (2007) 194).

III lisa

EELARVE JA PERSONAL 2002–2008							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Eelarve (täidetud)							
Eelarve	–	12,6	29,1	36,8	40,2	52,2	66,4
Eelarve täitmine	–	9,9	21,2	29,7	36,4	47,5	64,2
Töötajate arv (tegelik)							
Ametikohtade arv	45	49	138	194	250	300	335
Ajutised teenistujad ja ametnikud	0	26	101	124	173	273	318
Lähetatud riiklikud eksperdid, lepingulised töötajad	5	30	24	36	55	37	77
Kogu personal (sh lähetatud riiklikud eksperdid, lepingulised töötajad)	5	56	125	160	228	310	395
Ametikohtade täitmise määr	0%	53%	73%	64%	69%	91%	95%

* Lõplikud andmed avaldatakse EFSA 2008. aasta tegevusaruandes.

IV lisa

EELARVE JA PERSONAL 2009–2013*					
	2009	2010	2011	2012	2013
Kavandatud eelarve					
Eelarve	73,0	74,4	76,6	77,5	79,0
Töötajad (prognoos)					
Ametikohtade arv	355	360	365	370	375
Lähetatud riiklikud eksperdid, lepingulised töötajad	105	105	107	108	110
Kogu personal (sh lähetatud riiklikud eksperdid, lepingulised töötajad)	460	465	472	478	485

* 2007–2013 finantsperspektiiv

© European Food Safety Authority, 2009

ISBN: 978-92-9199-109-9

DOI: 10.2805/31000

Paljundamine on lubatud, kui viidatakse allikale, välja arvatud seal, kus on öeldud teisiti. Selles väljaandes väljendatud vaated või seisukohad ei pruugi olla õiguslikult käsitatavad Euroopa Toiduohutusameti ametlike seisukohtadena. Euroopa Toiduohutusamet ei vastuta võimalike ebatäpsuste või vigade eest.

 efsa
European Food Safety Authority

Largo N. Palli 5/A
43100 Parma
Italy

Tel: +39 0521 036 111
Fax: +39 0521 036 110
www.efsa.europa.eu